

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 listopada 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	<u>SSA Andrzej Struzik</u>
Sędziowie:	SSA Jerzy Bess SSO del. Sławomir Jamróg
Protokolant:	st. prot. sądowy Katarzyna Rogowska

po rozpoznaniu w dniu 28 listopada 2012 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa A. P.

przeciwko Bankowi (...) Spółce Akcyjnej w W.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

na skutek apelacji powódki

od wyroku Sądu Okręgowego w Kielcach

z dnia 23 sierpnia 2010 r. sygn. akt I C 2774/09

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że nadaje mu brzmienie:

I. pozbawia w stosunku do powódki A. P. wykonalności tytuł wykonawczy – bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) wystawiony przez Bank (...) SA w W. w dniu 4 października 2005r., zaopatrzony w klauzulę wykonalności postanowieniem Sądu Rejonowego w Kielcach z dnia 30 listopada 2005r. sygn. akt II Cz (...)w części przenoszącej kwotę 54800 zł (pięćdziesiąt cztery tysiące osiemset złotych) należności głównej wymienionej w punkcie 1 tego tytułu;

II. w pozostałej części powództwo oddala;

III. zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 7217 zł (siedem tysięcy dwieście siedemnaście złotych) tytułem kosztów procesu;

IV. nakazuje pobrać od strony pozwanej na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Kielcach kwotę 40149zł (czterdzieści tysięcy sto czterdzieści dziewięć złotych) tytułem części opłaty od pozwu, od której powódka była zwolniona.

2. w pozostałej części apelację oddala;

3. zasądza od strony pozwanej na rzecz powódki kwotę 9000 zł (dziewięć tysięcy złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego i kasacyjnego;

4. nakazuje pobrać od strony pozwanej na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Kielcach kwotę 16871 zł (szesnaście tysięcy osiemset siedemnaście złotych) tytułem części opłaty od apelacji, od której powódka była zwolniona;

5. nakazuje pobrać od strony pozwanej na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w Krakowie Kwotę 11011 zł (jedenaście tysięcy jedenaście złotych) tytułem opłaty od skargi kasacyjnej od której powódka była zwolniona.

Sygn. akt I ACa 1102/12

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 23 sierpnia 2010 r. Sąd Okręgowy w Kielcach oddalił powództwo A. P. skierowane przeciwko Bankowi (...) S.A. w W., którym powódka domagała się pozbawienia w całości wykonalności tytułu wykonawczego obejmującego bankowy tytuł egzekucyjny Nr (...) wystawiony przez Bank (...) Spółka Akcyjna w W. w dniu 4 października 2005r., któremu Sąd Rejonowy Wydział I Cywilny w K. w dniu 30 listopada 2005r. w sprawie I Co (...) nadał przeciwko niej klauzulę wykonalności.

Sąd I instancji ustalił, że w dniu 11 marca 1997 r. pomiędzy pozwanym bankiem a M. K. doszło do zawarcia umowy kredytowej nr (...), na mocy której Bank udzielił M. K. kredytu w kwocie 273.000 zł. W umowie określony został sposób wykorzystania kredytu, termin i zasady jego spłaty. W tym samym dniu powódka A. P. udzieliła poręczenia za zobowiązania z tytułu udzielonego dla M. K. kredytu długoterminowego w wysokości 273.000 zł. na urządzenie gospodarstwa rolnego w R.. W punkcie 2 umowy zawarto zapis, iż poręczenie obejmuje zobowiązania kredytobiorcy istniejące w chwili udzielenia poręczenia jak i mogące powstać w przyszłości z tytułu wyżej wymienionego kredytu (w szczególności zobowiązania o odsetki, koszty) na wypadek, gdyby kredytobiorca nie wykonał tych zobowiązań w oznaczonym terminie. Do umowy kredytu wprowadzone zostały zmiany siedmioma aneksami do umowy. Trzy ostatnie aneksy zmieniające warunki umowy kredytowej zostały podpisane przez powódkę. Natomiast wcześniejsze aneksy zmniejszały oprocentowanie kredytu w stosunku do umowy kredytowej.

W dniu 4 października 2005 r. Bank (...) S.A. w W. wystawił bankowy tytuł egzekucyjny nr (...) przeciwko dłużnikom solidarnym, m.in. przeciwko A. P., na podstawie którego wysokość zobowiązania solidarnych dłużników według stanu na dzień 31 sierpnia 2005r. wynosiła łącznie 707.849, 48 zł. i obejmowała: należność główną w kwocie 172 000,00zł. (punkt I), odsetki umowne, naliczone za okres od dnia 1 kwietnia 2003 r. do dnia 31 sierpnia 2005 r. włącznie, według zmiennej stopy procentowej obowiązującej w okresach, za które odsetki są naliczane w wysokości 1,25 stopy redyskontowej weksli przyjmowanych od Banków do redyskonta przez NBP w stosunku rocznym w kwocie 15..523,02zł. (punkt II), odsetki od zadłużenia przeterminowanego, naliczone za okres od dnia 1 października 2002 r. do dnia 31 sierpnia 2005 r. włącznie, w wysokości półtorakrotności (1,5) zmiennej stopy procentowej obowiązującej w okresach, za które odsetki są naliczane w wysokości 1,25 stopy redyskontowej weksli przyjmowanych od Banków do redyskonta przez NBP w stosunku rocznym w kwocie 48.992,23 zł.(punkt III), dopłaty Agencji (...) do oprocentowania kredytu w kwocie 220.204,93 zł. (punkt IV), odsetki ustawowe od dopłat AR i MR do oprocentowania naliczone za okres od dnia 11 lutego 1998 r. do dnia 31 sierpnia 2005 r. włącznie w kwocie 251.129, 19 zł. (punkt V), a nadto dalsze należne odsetki od należności głównej w kwocie 172.000,00 zł. od dnia 1 września 2005 r. do dnia zapłaty od zadłużenia przeterminowanego naliczane w wysokości półtorakrotności (1,5) zmiennej stopy procentowej obowiązującej w okresach, za które odsetki są naliczane w wysokości 1,25 stopy redyskontowej weksli przyjmowanych od Banków do redyskonta przez NBP , która w dniu sporządzeni tytułu wynosiła 8,91%. W dniu 8 stycznia 2009 r. pozwany wystąpił do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kielcach z wnioskiem o wszczęcie egzekucji

przeciwko dłużnikom, w tym A. P.. Postanowieniem z dnia 30 listopada 2005 r. w sprawie sygn. akt I Co (...) Sąd Rejonowy w Kielcach nadał klauzulę wykonalności powyższemu tytułowi egzekucyjnemu, także przeciwko A. P.. Na skutek zażalenia dłużników Sąd Okręgowy w Kielcach postanowieniem z dnia 9 lutego 2010 r. w sprawie sygn. akt II Cz (...) zmienił postanowienie Sądu Rejonowego w Kielcach w ten sposób, iż nadał klauzulę wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu w zakresie punktów 1, 4, a nadto co do dopłat Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa do oprocentowania w kwocie 220.204,93zł. od dnia 1 września 2005r. do dnia zapłaty przysługują dalsze odsetki ustawowe, oddalając wnioski w pozostałej części.

W tym stanie rzeczy Sąd Okręgowy ocenił, że zgłoszone roszczenie nie zasługuje na uwzględnienie, a to z uwagi na niespełnienie przesłanek określonych art. 840 § 1 kpc. Przede wszystkim bezzasadne było kwestionowanie przez powódkę istnienia obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym w zakresie zapłaty odsetek i innych roszczeń, ponad kwotę należności głównej. A. P. bowiem, wbrew jej twierdzeniu, poręczając kredyt poręczyła nie tylko za zobowiązania wynikające z należności głównej, ale także wszelkie inne zobowiązania kredytobiorcy istniejące w chwili udzielenia poręczenia, jak i mogące powstać w przyszłości. Nadto Sąd zważył, że brak jest podstaw do przeliczania i ustalania aktualnej wysokości zobowiązania powódki w związku z wyegzekwowaniem części należności w toku postępowania egzekucyjnego, albowiem nie leży to w dyspozycji art. 840 k.p.c.. Egzekucja prowadzona jest na podstawie tytułu wykonawczego prawidłowo określającego zobowiązania powódki, zaś w związku z niezgłoszeniem zarzutu spełnienia świadczenia w całości Sąd rozpoznający powództwo przeciwegzekucyjne nie ustala aktualnej wysokości zadłużenia. Wreszcie Sąd wskazał, że bezzasadny jest podniesiony przez powódkę zarzut przedawnienia roszczenia. Jakkolwiek w niniejszej sprawie termin przedawnienia wynosi 3 lata, to jednak – stosownie do treści art. 123 § 1 k.c. – bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność przed sądem lub innym organem powołanym do rozpoznawania spraw lub egzekwowania roszczeń danego rodzaju albo przed sądem polubownym, przedsięwziętą bezpośrednio w celu dochodzenia lub ustalenia albo zaspokojenia lub zabezpieczenia roszczenia, a takich czynności strona pozwana dokonywała. I tak roszczenia banku z umowy kredytowej stały się w całości wymagalne z upływem okresu wypowiedzenia, to jest 14 lutego 2003 r. Bieg przedawnienia roszczenia przerwany został wnioskiem Banku z dnia 4 października 2005 r. złożonym do Sądu Rejonowego w Kielcach o nadanie wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu. Postępowanie w sprawie o nadanie klauzuli wykonalności zakończyło się postanowieniem Sądu Rejonowego w Kielcach z dnia 12 stycznia 2006 r. Termin przedawnienia roszczeń banku zaczął ponownie biec od dnia 13 stycznia 2006 r. i po raz kolejny został przerwany złożonym, przez wierzyciela w dniu 8 stycznia 2009 r. wnioskiem skierowanym do Komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w Kielcach o wszczęcie egzekucji.

Od powyższego orzeczenia apelację wniosła powódka zarzucając:

- istnienie nowych faktów i dowodów, których nie mogła powołać przed Sądem I instancji, a to zawartej w sprawie I C (...) Sądu Okręgowego w Kielcach ugody między pozwanym bankiem a dłużnikiem głównym, która to umowa zastąpiła poręczaną przez powódkę umowę z dnia 11 marca 1997 r. powodując, że poręczenie to nie istnieje;

- naruszenie prawa materialnego tj. art. 876 k.c. przez wyrażenie poglądu, że nie jest konieczne aby w treści umowy poręczenia została oznaczona wysokość zobowiązania, które poręczyciel poręcza i w wyniku tego przyjęcie, że mimo braku w tym zakresie w umowie poręczenia powódka odpowiada za wykonanie tytułu wykonawczego ponad kwotę główną, w zakresie dopłaty do oprocentowania udzielonego dłużnicze M. K. przez Agencję (...) w kwocie 220.204,93 zł;

- pozbawienie powódki prawa do sądu przez uchylenie się od ustalenia wysokości zobowiązania wynikającego z tytułu wydanego przeciwko powódce, po jego modyfikacji orzeczeniem Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 9 lutego 2010 r.

Apelująca wniosła o przeprowadzenie dowodu z akt sprawy Sądu okręgowego w Kielcach o sygn. I C(...).

W konkluzji powódka wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania oraz o zasądzenie kosztów postępowania za obie instancje..

Strona pozwana wniosła o oddalenie apelacji i zasądzenie kosztów postępowania apelacyjnego.

Wyrokiem z dnia 13 maja 2011 r. Sąd Apelacyjny w Krakowie zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że pozbawił w stosunku do powódki A. P. opisany wyżej tytuł wykonawczy w części dotyczącej punktu 1 tego tytułu tj. należności głównej ponad kwotę 54.888 zł oddalając powództwo w pozostałej części, oddalił apelację w pozostałej części, nakazał ściąganie od strony pozwanej na rzecz Skarbu Państwa kwoty 3.661 zł tytułem brakującej części opłaty, od której powódka była zwolniona oraz zasądził od powódki na rzecz strony pozwanej kwotę 4.400 zł tytułem kosztów postępowania apelacyjnego. W pierwszej kolejności Sąd Apelacyjny uznała za bezzasadny zarzut pozbawienia powódki prawa do sądu wskazując, że istotą tego zarzutu było zakwestionowanie poglądu prawnego prowadzącego do braku weryfikacji wielkości zadłużenia w stosunku do stwierdzonego tytułem wykonawczym, zatem nie dotyczył on uchybień tego rodzaju, skutkiem których jest pozbawienie strony możliwości obrony praw podmiotowych przed sądem. Sąd Apelacyjny zaakceptował ustalenia faktyczne przyjęte przez sąd I instancji, uznając je za własne, dzieląc przy tym ustalenie, iż powódka poręczyła nie tylko za należność główną, ale także za inne zobowiązania objęte umową kredytową. Nie został w tym zakresie naruszony art. 876 k.c., jak też art. 878 k.c., albowiem, zdaniem sądu II instancji poręczenie obejmowało dług już istniejący w chwili zawarcia umowy, jakkolwiek jeszcze niewymagalny. Sąd Apelacyjny uznał także, że powódka nie przedstawiła dowodów pozwalających na weryfikację wysokości zadłużenia w stosunku do treści tytułu wykonawczego i bezzasadne były jej twierdzenia mające prowadzić do zaliczenia jej wpłat zaksięgowanych na poczet należności ubocznych na należność główną. Sąd ustalił jednak, że strona pozwana w dniu 17 września 2010 r. zawarła ugodę z P. K., dotyczącą spłaty należności głównej. Z treści tej ugody wynika, że w tym czasie należność główna wynosiła 138.015,52 zł, zaś P. K. wpłaciła następnie trzy raty w łącznej wysokości 83.215,52 zł, zmniejszając tym samym należność główną do 54.800 zł, co spowodowało częściowe uwzględnienie apelacji i zmianę zaskarżonego wyroku w tym zakresie.

Od powyższego wyroku, częściowo oddalającego apelację, powódka wniosła skargę kasacyjną. Po rozpoznaniu tej skargi Sąd Najwyższy wyrokiem z dnia 16 maja 2012 r. sygn. akt III CSK 249/11 uchylił zaskarżony wyrok w części oddalającej powództwo w pozostałej części (pkt 1 II), oddalającej apelację w pozostałej części (pkt 2) oraz orzekającej o kosztach postępowania (pkt 3 i 4) i sprawę w tym zakresie przekazał Sądowi Apelacyjnemu w Krakowie do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania kasacyjnego.

Uzasadniając swój wyrok Sąd Najwyższy wskazał, że w ramach skargi kasacyjnej powódka zakwestionowała wyłącznie istnienie tytułu wykonawczego w części obejmującej wierzytelność na kwotę 220.204,93 zł odpowiadającą wysokości odsetek od kredytu spłaconych przez Agencje (...). Sąd Najwyższy podzielił pogląd Sądu Apelacyjnego, że objęcie przez bank tytułem egzekucyjnym odsetek od kredytu nie uzasadnia zarzutu naruszenia art. 878 § 1 k.c. z tego względu, że w umowie kredytowej nie była z góry oznaczona ich wysokość. Zasadne było przyjęcie, że umowa kredytowa wskazywała jednoznacznie na odpowiedzialność poręczyciela także w zakresie odsetek od udzielonego kredytu, a tego rodzaju dług nie może być traktowany jako dług przyszły w rozumieniu art. 878 § 1 k.c. Sąd Najwyższy wskazał jednak, że Sąd Apelacyjny pominął w swoich rozważaniach, że co do kwoty 220.204,93 zł – stanowiącej część odsetek od kredytu - bank otrzymał już spłatę dokonaną w ramach dopłat do kredytu przez (...). Odwołując się do treści odpowiedzi na skargę kasacyjną Sąd Najwyższy stwierdził, że fakt, iż dopłaty te podlegają zwrotowi przez dłużników kredytowych na rzecz (...), zaś bank jest jedynie upoważniony do ich dochodzenia i następnie zobowiązany do ich przekazania na rzecz agencji, został przyznany. Skoro kwota 220.204,93 zł nie stanowiła zadłużenia bezpośrednio na rzecz banku, koniecznym było ustalenie przez sąd, czy powódka udzieliła poręczenia zarówno za zobowiązania kredytobiorcy wobec banku, jak i (...). Ewentualne stwierdzenie, że powódka udzieliła poręczenia także za dług wobec (...) wymagałoby z kolei oceny, czy dług ten nie miał charakteru długu przyszłego w rozumieniu art. 878 § 1 k.c. oraz legitymacji strony pozwanej do dochodzenia wierzytelności w tym zakresie.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności stwierdzić trzeba, że jakkolwiek powódka w skardze kasacyjnej wskazywała, że zaskarża wyrok w części oddalającej powództwo i pozostałej części apelację powódki, to tak podana przez nią wartość przedmiotu skargi kasacyjnej, jak też podniesione w tej skardze zarzuty jednoznacznie wskazują, że kwestionuje ona wyłącznie

oddalenie powództwa i apelacji w zakresie dotyczącym dopłat Agencji (...) do oprocentowania kredytu w kwocie 220.204,93 zł, nie kwestionowała zaś oddalenia powództwa, a w konsekwencji i oddalenia apelacji w odniesieniu do kwoty 54.800 zł należności głównej. Sąd Najwyższy w uzasadnieniu swego wyroku wyraźnie wskazał, że tylko istnienie tytułu wykonawczego w części obejmującej wierzytelność na kwotę 220.204,93 zł, odpowiadającą wysokości odsetek od kredytu spłaconych przez Agencję (...) skarżąca zakwestionowała w skardze kasacyjnej. Dlatego też, jakkolwiek z sentencji wyroku Sądu Najwyższego wynika, że wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 13 maja 2011 r. został uchylony także w części oddalającej powództwo i apelację co do punktu 1 tytułu wykonawczego w zakresie obejmującym należność główną w kwocie 54.800 zł, to Sąd Apelacyjny stoi na stanowisku, że w tym zakresie ponowne badanie sprawy mogłoby nastąpić tylko w razie powołania nowych faktów. Skoro żadna ze stron, przy ponownym rozpoznaniu sprawy, nie przytoczyła faktów mogących wskazywać na wygaśnięcie zobowiązania w odniesieniu do tej części należności głównej, Sąd Apelacyjny, opierając się na niekwestionowanych później ustaleniach i rozważaniach poczynionych przy pierwszym rozpoznaniu sprawy w postępowaniu apelacyjnym, wydał w tym zakresie takie samo orzeczenia jak poprzednio, a jego uzasadnienie nie wymaga odrębnych rozważań.

Stosownie do zaleceń zawartych w uzasadnieniu wyroku Sądu Najwyższego koniecznym było poczynienie stosownych ustaleń faktycznych dotyczących zakresu udzielonego przez powódkę poręczenia odnośnie dopłat do kredytu dokonanych przez Agencję (...). W toku ponownego rozpoznania sprawy przez Sąd Apelacyjny strony nie zaoferowały żadnych nowych dowodów dotyczących tej kwestii, stąd sąd oparł się na materiale zebranym w sprawie już poprzednio. Materiał ten nie daje podstaw do przyjęcia, ażeby poręczenie udzielone przez powódkę obejmowało wierzytelność Agencji (...) z tytułu dokonanych przez nią dopłat do kredytu. Umowa o kredyt, zawarta pomiędzy M. K. i Bankiem (...) w § 7 ust. 2 stanowiła, że należne odsetki od kredytu płatne są przez (...) w wysokości nie mogącej przekroczyć 1,25 stopy redyskonta weksli NBP w stosunku rocznym w formie dopłat do oprocentowania kredytu, zaś przez kredytobiorcę w wysokości stanowiącej różnicę pomiędzy pełnym oprocentowaniem kredytu, a oprocentowaniem pokrywanym w formie dopłat przez (...), przy czym w ust. 4 zawarto postanowienie, że warunkiem

(...) jest terminowa spłata kredytu (rat kredytu) oraz odsetek w części obciążającej kredytobiorcę. Z kolei § 18 ust. 1 umowy stanowił, że bank za cały okres kredytowania, tzn. za okres od dnia pierwszej wypłaty kredytu do terminu spłaty określonego w wypowiedzeniu, obciąża kredytobiorcę kwota dopłat do oprocentowania pobranych za środków (...) wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od poszczególnych terminów przekazywania środków przez (...), przy czym wymieniał w kolejnych punktach te spośród podstaw wypowiedzenia umowy kredytu, które upoważniały do takiego obciążenia kredytobiorcy. W treści umowy nie było zawarte stwierdzenie, że Agencja (...) jest jej stroną, że Bank (...) działa jako jej przedstawiciel, umowa nie była też podpisana przez organy (...) (dowód: umowa k.43-47). Także w umowie poręczenia zawartej pomiędzy Bankiem (...) nie była wymieniana (...) jako strona tej umowy, brak było jakiegokolwiek wzmianki o teź Agencji lub zobowiązaniach względem niej (dowód: umowa k. 48). W toku postępowania strona pozwana nie wniosowała o przeprowadzenie jakichkolwiek dowodów dotyczących treści stosunku prawnego łączącego Bank (...) z Agencją (...), a w odpowiedzi na skargę kasacyjną zawarła stwierdzenie, że: „Obowiązek zwrotu udzielonych przez (...) dopłat wynikał z § 18 umowy kredytowej, a nie z jakiegóż innej umowy zawartej przez Bank z (...) i obciążał kredytobiorcę w przypadku, gdy nie wywiąże się on ze zobowiązań przyjętych w umowie kredytowej. Dopłaty udzielone przez (...) podlegają zwrotowi przez dłużników kredytowych na rzecz (...), a bank jest tylko upoważniony i zobowiązany do ich dochodzenia, wyegzekwowania i przekazania”. Powyższe dokumenty i oświadczenia jednoznacznie wskazują, że w istocie w umowie kredytowej zawarta były postanowienia o świadczeniu przez osobę trzecią (art. 391 k.c.), jakim były dopłaty do oprocentowania kredytu dokonywane przez (...). Umowa poręczenia nie była umową na rzecz osoby trzeciej, a zatem nie mogła rodzić żadnych zobowiązań poręczycieli wobec (...). Skoro z oświadczenia strony pozwanej zawartego w odpowiedzi na skargę kasacyjną wynika, że pomiędzy (...) i (...) nie została zawarta umowa stanowiąca o obowiązku zwrotu dopłat na rzecz banku, a zatem nie można przyjąć istnienia pomiędzy tymi podmiotami umowy zlecenia, stosownie do której bank dochodziłby zwrotu dopłat do oprocentowania w imieniu własnym, mając następnie wynikający z takiej umowy obowiązek przekazania na rzecz (...) odzyskanych dopłat. Skoro brak pomiędzy (...) i (...) takiej umowy, to w istocie strona pozwana, pobierając od kredytobiorcy dopłaty, których zwrot miałyby nastąpić na rzecz (...), działałaby jako prowadzący cudze sprawy bez

zlecenia. Nie można zatem przyjąć, ażeby poręczenie obejmowało także ewentualny dług kredytobiorcy wobec agencji z tytułu zwrotu dopłat.

Ewentualne rozważania, czy postanowienia § 18 umowy kredytowej mają charakter umowy o świadczenie na rzecz osoby trzeciej, a w konsekwencji udzielone przez powódkę poręczenie, poprzez odesłanie do umowy kredytowej ma również taki charakter są zbędne, gdyż wierzytelność Agencji (...)nie mogłaby zostać objęta bankowym tytułem egzekucyjnym, jako że nie stanowiłaby wierzytelności banku, taki zaś wymóg wynika z przepisu w art. 96 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe. Szczególne uprawnienie banków do wystawiania tytułów egzekucyjnych, jako wyjątek od zasady, że tytuł taki powinien pochodzić od sądu bądź organu administracji, nie może być interpretowane rozszerzająco. Stanowczo zatem należy wykluczyć dopuszczalność objęcia bankowym tytułem egzekucyjnym wierzytelności osób trzecich, nie będących bankami, nawet gdyby wierzytelności te pozostawały w związku z czynnościami bankowymi.

Powyższe rozważania prowadzą do wniosku, że apelacja powódki w zakresie, w jakim dotyczy oddalenia jej powództwa o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w odniesieniu do kwoty dopłat do oprocentowania kredytu dokonanych przez (...) oraz odsetek od kwoty tych dopłat, jest zasadna. W szczególności brak było podstaw do przyjęcia obowiązku powódki zwrotu bankowi tych dopłat, zatem zostały zrealizowane przesłanki z art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c. Z tych przyczyn, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., należało zmienić zaskarżony wyrok pozbawiając wykonalności tytuł wykonawczy także w tej części. W konsekwencji tylko w odniesieniu do kwoty 54.800 zł należności głównej wymienionej w punkcie 1 tytułu powództwa zasadnie zostało oddalone, a zatem apelację w tej części należało oddalić na podstawie art. 385 k.p.c.

Zmiana wyroku w takim zakresie skutkowałą również zmianę orzeczenia o kosztach procesu. Mając na uwadze wartość dochodzonego roszczenia wynikającą z pierwotnego zakresu tytułu wykonawczego i wynoszącą 857.770,07 zł i oddalenie powództwa tylko co do kwoty 54.800 zł przyjęto, że powódka uległa tylko w nieznacnej części swego żądania, co uzasadniało włożenie na stronę pozwaną obowiązku zwrotu jej wszystkich kosztów procesu za I instancję zgodnie z art. 100 zdanie 2 k.p.c.. Koszty te stanowią kwotę 7.200 zł wynagrodzenia adwokackiego jej pełnomocnika, ustalonego na podstawie § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. Zauważyć przy tym trzeba, że dopiero w toku niniejszego procesu, postanowieniem z dnia 9 lutego 2010 r., wydanym na skutek zażalenia innych dłużników, doszło do ograniczenia zakresu klauzuli wykonalności pierwotnie nadanej przez sąd I instancji także w odniesieniu do powódki, a zatem uznać należy, że objęcie pozwem pierwotnego zakresu tytułu było zasadne.

Skoro powódka była zwolniona od kosztów sądowych, zgodnie z art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych obciążono stronę pozwaną opłatą od uwzględnionej części powództwa, która wynosi 40.149 zł.

Orzekając o kosztach postępowania apelacyjnego sąd przyjął, że skoro powódka uległa ostatecznie tylko co do kwoty 54.800 zł, przy wartości zaskarżenia wynoszącej 392.204,93 zł, należy zastosować tę samą regułę ustanowioną w zdaniu 2 art. 100 k.p.c., jak co do kosztów za I instancję i zasądzono od strony pozwanej na rzecz powódki koszty w kwocie 5.400 zł stanowiące wynagrodzenie pełnomocnika powódki ustalone zgodnie z § 6 pkt 7 w zw. z § 13 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu. Koszty postępowania kasacyjnego, w wysokości 3.600 zł odpowiadającej wynagrodzeniu pełnomocnika powódki ustalonemu zgodnie z § 6 pkt 7 w zw. z § 13 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, zasądzono od strony pozwanej na rzecz powódki na podstawie art. 398²¹ w zw. z art. 391 § 1 i z art. 98 § 1 k.p.c., mając na uwadze, że skarga kasacyjna powódki została uwzględniona w całości. Łącznie koszty postępowania apelacyjnego i kasacyjnego należne powódce od strony pozwanej wyniosły 9.000 zł.

Skoro powódka była zwolniona od opłat od apelacji i skargi kasacyjnej, na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sadowych w sprawach cywilnych obciążono stronę pozwaną opłata od uwzględnionej części apelacji, wynoszącą 16.871 zł oraz opłata od skargi kasacyjnej, wynoszącą 11.011 zł